

Integraal Veiligheidsplan Dinkelland 2024-2026

De raad van de gemeente Dinkelland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 november 2024, nr. 13 A;

gelet op het advies van de commissie Sociaal Domein en Bestuur van 19 november 2024;

Op basis van artikel 38b van de Politiewet hebben gemeenten de wettelijke verplichting om minimaal eens per vier jaar doelen vast te stellen op het terrein van veiligheid. Met dit IVP wordt voldaan aan deze wettelijke verplichting.

besluit:

Het Integraal Veiligheidsplan 2024-2026 (IVP) van de gemeente Dinkelland vast te stellen.

Voorwoord burgemeester

In Dinkelland wonen en leven we in een relatief veilige gemeente. Wij kennen lage criminaliteitscijfers en weinig openbare orde problemen. Dat is echter niet vanzelfsprekend. Veiligheid is een complexer wordend thema in een veranderende maatschappij. Het is belangrijk om alert te zijn en aandacht te hebben voor de veiligheidsrisico's. Dat doen we samen met onze partners en de andere gemeenten in Noordoost Twente.

Wij willen veilige en leefbare kernen; en ook ons buitengebied moet veilig en leefbaar blijven; een omgeving waarin inwoners, ondernemers en ook bezoekers zich veilig voelen en ook veilig zijn.

Om de regierol van de gemeente te sturen, kijken we naar de wensen van onze inwoners, naar de maatschappelijke ontwikkelingen en de analyses die we van experts aangereikt krijgen. Op basis daarvan kijken we waar we onze inspanningen op richten.

In dit plan stellen wij de prioriteiten voor de komende jaren. Daarbij zullen we oog houden voor nieuwe ontwikkelingen die we tegenkomen. In de jaarlijkse uitvoeringsplannen zullen we de accenten leggen daar waar nodig en de gewenste acties bepalen.

1. Inleiding

Dinkelland is al jaren een van de veiligste gemeenten van Nederland en dat willen we graag zo houden. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, ondernemers, overheden en instanties waarbij de gemeente de regierol heeft. De gemeente werkt hierbij samen met haar veiligheidspartners zoals politie, Openbaar Ministerie (OM), Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Oost-Nederland (RIEC-ON), Platform Integrale Veiligheidszorg Twente (IVZ), Veiligheidsregio Twente (VRT), zorginstellingen en woningcorporaties.

Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) is het instrument van de gemeente waarmee zij aangeeft op welke wijze zij invulling geeft aan de regierol op openbare orde en veiligheid en waar de prioriteiten liggen. Het veiligheidsdomein waarin de gemeente opereert is uitgebreid en complex. De capaciteit en middelen bij de gemeente en bij veiligheidspartners zijn schaars. Zowel landelijk, regionaal en lokaal worden daarom

prioriteiten gesteld. In het IVP is in beeld gebracht welke veiligheidsthema's er landelijk, regionaal en lokaal spelen. Dit is vertaald naar lokale beleidsprioriteiten voor de komende jaren. Dat zijn:

1. Oermijning en gedigitaliseerde criminaliteit
2. Maatschappelijke onrust en migratie
3. Zorg en Veiligheid

Dat betekent niet dat andere veiligheidsonderwerpen zoals veelvoorkomende criminaliteit en crisisbeheersing geen aandacht krijgen. Op die onderwerpen wordt de lijn voortgezet van de afgelopen jaren. Het veiligheidsdomein is complex en ad hoc. Daarom

zijn er ook uitgangspunten geformuleerd over hoe de gemeente in algemene zin de regierol op veiligheid invult. De beleidsprioriteiten in combinatie met de uitgangspunten resulteert per beleidsthema in een aanpak op hoofdlijnen. Deze worden vertaald naar concrete tweejaarlijkse uitvoeringsplannen die jaarlijks worden geëvalueerd. Waar nodig vindt tussentijdse bijstelling plaats. Op die manier staat er een beleidscyclus met een heldere koers waarbij tussentijds bijsturen op basis van nieuwe ontwikkelingen mogelijk is.

Dit is het eerste IVP van de gemeente Dinkelland. Er is daarom gekozen voor een korte looptijd tot en met 2026 die gelijk is aan het collegeprogramma.

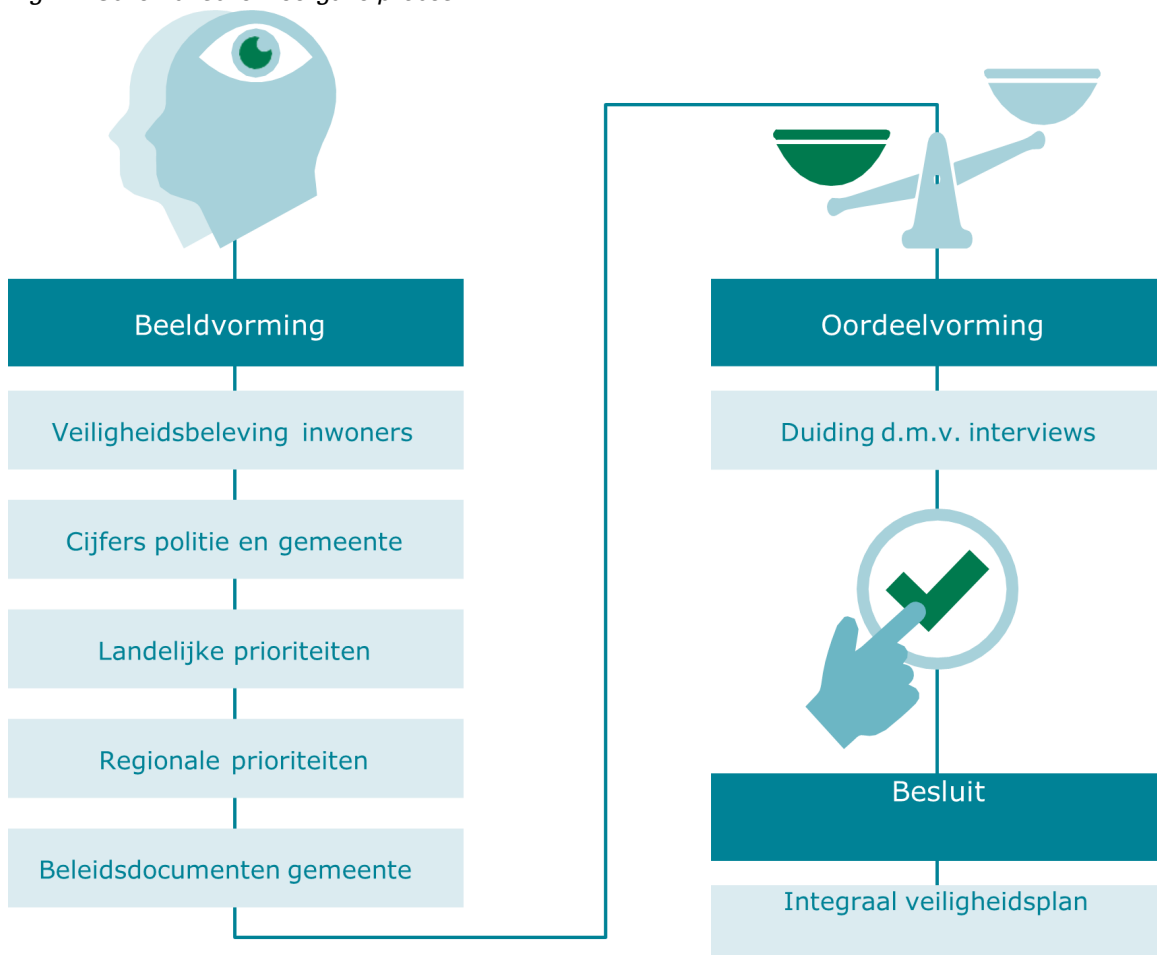
Proces en leeswijzer

Voor het lokale veiligheidsbeeld is gebruik gemaakt van de thema's uit het kernbeleid van de Verenging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Op deze thema's is informatie – zowel data als beleid – opgehaald bij interne afdelingen, politie en brandweer. Daarnaast is er gekeken naar de veiligheidsbeleving van de inwoners aan de hand van een onderzoek uit 2021. Deze cijfers en beleidsdocumenten zijn in interviews met de burgemeester, medewerkers van Noaberkracht Dinkelland Tubbergen en politie voorzien van context. Vanwege de omvang van de gemeente zijn de opgehaalde data te beperkt om harde conclusies aan te kunnen verbinden op alle thema's uit het kernbeleid. Dit heeft geresulteerd in een algemene analyse van het veiligheidsbeeld, in hoofdstuk 1 en bijlage 1. Bij het veiligheidsbeeld is ook gekeken naar maatschappelijke ontwikkelingen die (nog) minder goed terug komen in de data of in het huidige beleid, maar nu of in de toekomst wel van invloed kunnen zijn op de veiligheid. Het veiligheidsbeeld is vervolgens naast de landelijke en regionale prioriteiten gelegd in hoofdstuk 3. Dit heeft gezamenlijk geresulteerd in drie beleidsthema's waarover de gemeente de komende jaren extra de regie gaat voeren.

Op basis van de beleidsanalyse, het onderzoek naar de veiligheidsbeleving alsmede de interviews zijn de uitgangspunten geformuleerd over hoe de gemeente de regierol gaat invullen. Deze zijn uitgewerkt in hoofdstuk 4.

De thema's en uitgangspunten zijn vervolgens in meerdere gesprekken met de veiligheidsadviseurs vertaald naar doelstellingen voor de komende jaren. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 5. Omdat veiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid is, zijn daarnaast in bijlage 3 de belangrijkste ketenpartners en activiteiten in beeld gebracht.

Figuur: Schematische weergave proces

2. Samenvatting veiligheidsbeeld

Voor de onderbouwing van het IVP is het belangrijk om een momentopname te maken van het veiligheidsbeeld. Het veiligheidsbeeld schetst immers de huidige veiligheidssituatie en brengt eventuele risico's aan het licht. Hiervoor zijn data geanalyseerd over de criminaliteit en leefbaarheid, de veiligheidsbeleving en de maatschappelijke ontwikkelingen in de gemeente Dinkelland. De analyse is uitgevoerd

aan de hand van het complete pakket aan thema's binnen het veiligheidsdomein zoals geschetst in het kernbeleid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)¹. Ook worden de algemene veiligheidstrends meegenomen in het veiligheidsbeeld. Dit zijn onderwerpen die landelijk spelen en die invloed hebben op de openbare orde en veiligheid. Het gaat hierbij om:

Verschuiving van traditionele criminaliteit naar de georganiseerde ondermijnende criminaliteit en ge-digitaliseerde criminaliteit;

- Verharding van georganiseerde criminaliteit en de verwevenheid in de samenleving.
- Jongeren zijn kwetsbaar voor ondermijnende criminaliteit.
- De afhankelijkheid en risico's van digitalisering nemen toe.
- Groei in dader en slachtofferschap cybercriminaliteit.

Toename van het aantal mensen met onbegrepen gedrag en de complexiteit die het met zich meebrengt om;

- deze personen een passende plek te geven in de samenleving;
- deze personen waar nodig tegen zichzelf te beschermen en het bieden van adequate zorg en ondersteuning;
- de overlast die deze personen (kunnen) veroorzaken voor de omgeving te beperken en de veiligheid te waarborgen.

Toename van het maatschappelijke ongenoegen:

- Dit is onder andere het gevolg van de problematiek op de woningmarkt, de energietransitie, de klimaatverandering en de migratie;
- Sommige groepen voelen zich onvoldoende gehoord door de landelijke en/of lokale politiek;
- Deze groepen willen zelfs niets meer te maken met de overheid en noemen zich 'autonoom' of 'soeverein'.

Het volledige veiligheidsbeeld van de gemeente Dinkelland staat in bijlage 2. Over het algemeen is het veiligheidsbeeld van de gemeente Dinkelland positief. Het totaal aantal geregistreerde misdrijven in de gemeente Dinkelland ten opzichte van het aantal inwoners is een van de laagste in Nederland². Ook de algehele veiligheidsbeleving, de waardering van de leefbaarheid en de sociale cohesie zijn hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarmee behoort de gemeente Dinkelland nog steeds tot een van de veiligste gemeenten van Nederland.

Onderstaand worden de vijf thema's die in het kernbeleid van de VNG naar voren komen uiteengezet. Door het volledige veiligheidsdomein mee te nemen in het veiligheidsbeeld, wordt inzichtelijk gemaakt op welke thema's extra focus moet zijn gedurende de looptijd van dit IVP.

Veilige woon- en leefomgeving

Het slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit is relatief laag. Het aantal vermogensdelicten schommelt al jaren tussen 200 en 230 per jaar. Hierbij is geen duidelijk patroon zichtbaar van bepaalde vormen van criminaliteit zoals inbraken of fietsdiefstal. Vaak ontstaan er op bepaalde delicten pieken. Hierop wordt ingesprongen door de keten. Als het aantal inbraken of fietsdiefstallen toeneemt of er nadert een risicovolle periode zoals de vakanties of de donkere dagen dan wordt hier aandacht voor gevraagd.

Uit de CBS veiligheidsmonitor komt het beeld naar voren dat inwoners in de regio Noordoost Twente meer dan gemiddeld preventieve maatregelen ondernemen om slachtofferschap te voorkomen. Denk daarbij aan sloten en verlichting om en rondom de woning. Uit het onderzoek naar de veiligheidsbeleving uit 2021 komt tevens naar voren dat inwoners zich veilig voelen.

Verschillende vormen van overlast komen wel in meer of mindere mate naar voren in de data. Dit zijn *jeugdoverlast* (zie jeugd en veiligheid) en *personen met onbegrepen gedrag*. De stijging in het aantal meldingen over deze vormen van overlast volgt de landelijke ontwikkelingen.

Bedrijvigheid en veiligheid

Het aantal bedrijfsinbraken en winkeldiefstallen is beperkt. Ook de overlast afkomstig van bedrijven en ondernemingen is beperkt. De gemelde overlast heeft vooral betrekking op horeca, evenementen en toeristen. Het gaat dan over geluidsoverlast, geweldsdelicten, bereikbaarheid en parkeren.

Hoewel de criminaliteiten overlastcijfers met betrekking tot uitgaan, evenementen en toerisme laag zijn, is zorgvuldige afstemming met interne en externe partners vereist om te voorkomen dat het de leefbaarheid aantast. Een punt van aandacht met betrekking tot bedrijvigheid en veiligheid is leegstand van loodsen en garage- of opslagboxen. Deze kunnen gelegenheid bieden tot ondermijnende criminaliteit.

1) https://vng.nl/sites/default/files/2021-03/kernbeleid-veiligheid-2021_def.pdf

2) Per 10.000 inwoners vonden er in 2023 185 misdrijven plaats t.o.v. 451 misdrijven landelijk.

Jeugd en veiligheid

De jeugdcriminaliteit is laag (10-15 Halt!-verwijzingen per jaar) en de jeugdoverlast kenmerkt zich door pieken op specifieke locaties en momenten, zoals rond uitgaansplekken en -tijden. Een algemeen aandachtspunt is het alcohol,- en middelengebruik onder jongeren en met name onder minderjarigen. Het alcoholgebruik lijkt langzaam af te nemen, maar is nog steeds hoog. Door alcohol- en middelengebruik ontstaat sneller overlast en grensoverschrijdend gedrag. Dat is terug te zien in het aantal incidenten die zich voornamelijk rondom de horeca lijken af te spelen. Om dit te voorkomen wordt vanuit het sociaal domein ingezet op preventie. Dit alleen is niet voldoende en daarom is het een gedeeld thema met het veiligheidsdomein in geval incidenten en repressie.

Fysieke veiligheid

De crisisorganisatie is regionaal georganiseerd bij Veiligheidsregio Twente. Er moet ten aanzien van de fysieke veiligheid meer dan in het verleden rekening worden gehouden met extreme weersomstandigheden zoals droogte, regen en storm. Beleidsvorming, opstellen van noodscenario's en bestrijding van incidenten en rampen wordt opgepakt vanuit onder andere de veiligheidsregio waarbij de gemeente naast een financiële bijdrage ambtelijke capaciteit levert om goed voorbereid te zijn. Team Veiligheid behoudt altijd een adviserende rol bij bijvoorbeeld de eerste opvang en de nazorg na een incident zoals een grote brand of een ongeval met maatschappelijke impact.

Integriteit en veiligheid

Ondermijning

Ondermijnende criminele activiteiten zijn niet altijd zichtbaar. De aard en de omvang van de zichtbare ondermijnende activiteiten in de gemeente Dinkelland, zoals een drugsclub of mensenhandel, zijn beperkt. Dat sluit niet uit dat het er wel is. Daarom wordt het thema ondermijning niet alleen lokaal, maar ook regionaal in nauwe samenwerking met de ketenpartners opgepakt.

Migratie

Migratie is ook één van die ontwikkelingen die niet concreet in cijfers of beleid terug te vinden is in het veiligheidsdomein. Migratie ligt in de basis bij het sociaal domein. De gemeente heeft verschillende verantwoordelijkheden bij de divers soorten migratie en de uitdagingen verschillen daarbij ook. Een van de uitdagingen is veiligheid. Het gaat enerzijds over de veiligheid(sbeleving). Anderzijds zijn sommige doelgroepen extra kwetsbaar om slachtoffer te worden van criminaliteit zoals mensenhandel en uitbuiting. Een ander veiligheidsvraagstuk is dat de weerstand vanuit de samenleving kan leiden tot onveilige situaties richting de migranten, bestuurders en ambtenaren. Het is daarom belangrijk dat team Veiligheid is aangesloten op de beleidsvorming rondom de verschillende vormen van migratie.

Maatschappelijke onrust en ongenoegen

Een algehele landelijke ontwikkeling is een groeiende tweedeling en algehele maatschappelijke ontevredenheid in de samenleving over politiek en maatschappelijk gevoelige thema's zoals de sociaal economische situatie (onder andere wonen en werken), migratie, klimaattransitie, internationale veiligheid, inclusie en diversiteit. Het gaat echter niet over vaste of herkenbare groepen die onvrede ervaren. De onvrede leidt soms tot een wantrouwen naar de overheid of soms zelfs tot afkeer van de overheid. Dit bemoeilijkt het proces om in gesprek te gaan met elkaar.

Gedigitaliseerde criminaliteit en online veiligheid

Er is een toename zichtbaar rondom gedigitaliseerde criminaliteit. De cijfers zijn laag maar stijgen wel. Dat volgt de landelijke ontwikkelingen. Het lijkt vooralsnog te gaan om online fraude en oplichting. Uit de CBS veiligheidsmonitor blijkt dat inwoners binnen het basisteam verhoudingsgewijs minder maatregelen ondernemen om slachtofferschap van gedigitaliseerde criminaliteit te voorkomen.

Algemeen is het beeld dat de online en offline samenleving steeds meer in elkaar overgaan. In bijna alle vormen van criminaliteit of veiligheidsvraagstukken speelt de digitale wereld een rol. Het is een plek waar gelijkgestemden elkaar kunnen treffen, een plek om kwetsbare personen te benaderen of om illegale activiteiten te verrichten zoals oplichting, afpersing, opruiing of bedreiging. Dit stelt de gemeente en de veiligheidsketen voor de uitdaging om zicht te krijgen op wat er lokaal speelt.

In de digitale wereld kan ook een gemeente slachtoffer worden van cybercriminaliteit, bijvoorbeeld in de vorm van een hack. Een digitale hack is een groot veiligheidsrisico. Hierop voorbereid zijn een opgave die bij team ICT en team Concern Control hoort.

3. Landelijke en regionale beleids- thema's van de politie

Om vanuit het lokale veiligheidsbeeld te komen tot de juiste prioritering wordt ook gekeken naar de landelijke en regionale prioriteiten van de politie.

Landelijk

In de landelijke veiligheidsagenda 2023 – 2026³ van de politie zijn de volgende beleidsdoelstellingen geformuleerd:

1. Oermijning en georganiseerde criminaliteit: Het doel is dat Nederland minder aantrekkelijk wordt voor (internationale) oermijnende criminaliteit. Dit vergt een integrale aanpak, waarin preventie, repressie, verstoring en weerbaarheid van belang zijn.
2. Mensenhandel: Het doel is om mensenhandel over de volle breedte van het fenomeen aan te pakken en slachtoffer- en daderschap te voorkomen. Het integraal samenwerken op basis van een goede informatiepositie staat hierin centraal.
3. Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, waaronder online seksueel misbruik: Het doel is om de groei van online criminaliteit te remmen en slachtofferschap te voorkomen. Er wordt ingezet op preventie, repressie, hulp aan slachtoffers en daderpreventie. In het bijzonder wordt aandacht besteed aan de kwetsbaarheid van jongeren, wat hen vatbaar kan maken voor slachtoffer- of daderschap aangaande online criminaliteit.
4. Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust: Het doel is om in verbinding te staan met de samenleving, door preventie, dialoog en handhaving. Hiermee wordt gepoogd om te voorkomen dat maatschappelijke onrust escaleert en omslaat in het plegen van strafbare feiten of ernstige verstoringen van de openbare orde.
5. Intelligence (en internationale samenwerking): Een goede informatiepositie is een voorwaarde om goed te kunnen acteren op voorgenoemde thema's. De politie zet hier op in, om zo maatwerk te kunnen leveren bij lokale of regionale problematiek.

Regio Oost-Nederland

Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de politie eenheid Oost-Nederland⁴ gaat in op het regionale beleid van de politie en heeft meer het karakter van een regionaal kader, dan een uitputtende lijst van beleidsonderwerpen. De daadwerkelijke vertaling naar de uitvoering en bijbehorende politie-inzet vindt plaats op districtelijk en lokaal niveau. Vanwege de impact op gemeentelijk niveau is dit meerjarenbeleidsplan voor een zienswijze voorgelegd aan alle gemeenteraden. Vervolgens is deze vastgesteld door de regioburgemeester en de hoofdofficier van Justitie. Regionaal zijn de volgende strategische ontwikkelthema's geformuleerd:

1. Oermijning: Het doel is dat Oost-Nederland minder aantrekkelijk wordt voor (internationale) georganiseerde oermijnende criminaliteit.
2. Digitale veiligheid: Het doel is om de online veiligheid voor burgers en bedrijven te vergroten. De aanpak richt zich op het inzetten van interventies, het verlenen van hulp, data-gedreven werken, samenwerking (publiek en privaat) en autoriteit.
3. Politie voor iedereen: Het doel is om in deze tijd van toenemende polarisatie en maatschappelijke onrust in verbinding te staan met de samenleving en legitiem en effectief te blijven optreden.

Daarnaast zijn er twee reguliere strategische thema's geformuleerd

- Zorg en veiligheid: De multidisciplinaire en systeemgerichte aanpak met betrekking tot zorg en veiligheid wordt voortgezet. Hier worden aansluitende interventies ingezet rondom kwetsbare (gezins-) systemen/personen. Er wordt acuut opgetreden bij onveiligheid en het strafrecht wordt eventueel ingezet. Daarnaast wordt er gesignaleerd, geadresseerd en geadviseerd over personen die zorg nodig hebben bij relevante partners in het zorgen veiligheidsdomein.
- Aanpak seksueel geweld / seksuele misdrijven: De politie heeft een belangrijke rol bij de strafrechtelijke handhaving bij seksueel geweld/seksuele misdrijven. Daarnaast wordt er ingezet op preventie of alternatieve afdoeningen die aansluiten bij de behoeften van slachtoffers.

Noordoost Twente

In de gezagsdriehoek van politiebasisteam Noordoost Twente zijn voor 2023-2024 twee speerpunten benoemd:

- Middelengebruik door jongeren (tot 23 jaar): Het doel is om de maatschappelijke effecten terug te dringen naar aanleiding van middelengebruik. Er is een preventieve aanpak gericht op voorlichting op scholen en een repressieve aanpak gericht op controles op scholen en bij uitgaanslocaties.
- Oermijning: Het doel is om zicht te krijgen op en het terugdringen van (georganiseerde) oermijnende criminaliteit. Daarnaast ook het vergroten van de weerbaarheid van de lokale overheid en maatschappij. De aanpak richt zich op voorlichting aan verschillende doelgroepen en repressie in de vorm van controles op fenomenen, persoonsgerichte aanpak en het opleggen van bestuurlijke maatregelen.

In het vervolg op deze speerpunten wordt in de tweede helft van 2024 gewerkt aan een uitvoeringsplan veiligheid voor Noordoost Twente voor de periode tot 1 januari 2026.

3) <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-fefff06abdd2c99d8ad9be531c68a1df6deae72d/pdf>

4) <https://www.regioburgemeesters.nl/regio-s/oost-nederland/>

Aansluitend wordt in 2025 een begin gemaakt met het opstellen van een gezamenlijk IVP voor de vier gemeenten in Noordoost Twente.

4. Uitgangspunten bij de veiligheidsaanpak

Het werken in het veiligheidsdomein is vaak maatwerk. Geen enkele situatie is hetzelfde, dit vanwege de complexiteit en de omvang van de problematiek van de veiligheidsthema's. De aard van de problematiek vraagt om een integrale aanpak zowel binnen Noaberkracht Dinkelland Tubbergen, als met onze ketenpartners.

Bij de aanpak van veiligheidsvraagstukken hanteren wij daarom de volgende uitgangspunten:

1. **Samenwerking, verantwoordelijkheid & noaberschap**
Een veilige samenleving creëren we samen. We tonen noaberschap, helpen elkaar en kijken naar elkaar om. Een ieder heeft een verantwoordelijkheid voor zijn of haar eigen gedrag en keuzes. Daarbij werken we aan het versterken van de veerkrachtige en zelfredzame inwoner. Dit maakt dat we gevaar kunnen herkennen en dat we weerbaar worden tegen (ondermijnende) criminaliteit. Zo houden we samen de gemeente Dinkelland leefbaar, schoon en veilig.
2. **Sterke informatiepositie en informatiegestuurd werken**
Een sterke informatiepositie is essentieel om goed onderbouwde keuzes te maken. Door zichtbaar en benaderbaar te zijn, zijn en blijven we in verbinding met de samenleving. Hierdoor versterken we onze informatiepositie met informatie rechtstreeks vanuit de inwoner. Daarnaast delen en ontvangen we informatie van verschillende partners binnen de kaders van de wet, waardoor we een sterke informatiepositie hebben en behouden. Zo is er structureel beter zicht op ontwikkelingen en hierdoor kan sneller geanticipeerd worden.
3. **Balans tussen preventie, zorg en repressie**
We streven naar de juiste balans tussen preventie, zorg en repressie. Middels voorlichting voorkomen we waar dat kan. Daarnaast grijpen we in daar waar nodig. We kijken verder dan straffen en bieden de juiste hulp waar mogelijk. Dit doen we door zorg en veiligheid met elkaar te verbinden en vroegtijdig in te grijpen. Daar waar nodig handelen we consequent en maken gebruik van zowel bestuurlijke- als strafrechtelijke interventies.
4. **Gerichte aanpak**
We werken zoveel mogelijk met een gerichte aanpak. Dit betekent dat er daar waar nodig een persoonsgerichte aanpak wordt gehanteerd voor zowel daders als slachtoffers. We bieden ondersteuning aan slachtoffers en zorgen voor hulp op maat. Bij daders proberen we recidive te voorkomen. Daarnaast werken we gebiedsgericht. We onderzoeken wat een buurt, wijk of kern nodig heeft en bieden op deze manier maatwerk.
5. **Flexibiliteit**
Veiligheid is een dynamisch domein dat continu in beweging is. Hierdoor kan het voorkomen dat een bepaald (nieuw) veiligheidsvraagstuk zich snel en hevig ontwikkelt. Directe inzet is dan nodig om dit aan te pakken. We spelen flexibel in op de actualiteit en maken een kritische afweging waarvoor wel en waarvoor niet directe inzet nodig is. We weten wat er speelt en doen wat nodig is op de tijden en plaatsen die daarom vragen.

Figuur: Logo Noaber kracht

5. Beleidsprioriteiten gemeente Dinkelland

Het veiligheidsbeeld van de gemeente Dinkelland in combinatie met algemene veiligheidstrends en de beleidsthema's van de politie op landelijk, regionaal en basisteamniveau resulteert in de volgende geprioriteerde beleidsthema's voor de gemeente Dinkelland:

1. Ondermijning en gedigitaliseerde criminaliteit;
2. Maatschappelijke onrust en migratie;
3. Zorg & Veiligheid (jeugd en personen met onbegrepen gedrag).

Dit betekent niet dat de overige veiligheidsthema's achterwege worden gelaten in de komende periode. Onderwerpen als preventie en repressie op veelvoorkomende criminaliteit en crisisbeheersing zijn reguliere taken, die voor de komende periode geen extra aandacht behoeven maar in de reguliere werkzaamheden worden opgepakt.

Deze drie thema's worden in dit hoofdstuk uitgewerkt. Bij elk thema worden dezelfde vragen gesteld en onderwerpen behandeld, namelijk:

- Waar hebben we het over?: Een uitleg over het thema en sub-thema's.
- Uitdaging: Een korte uitleg over de grootste uitdagingen binnen het thema.
- Doel: Wat willen we bereiken op dit thema.
- Wat doen we al?: De geprioriteerde beleidsthema's zijn niet nieuw en er wordt al langer aan gewerkt in de gemeente. Dit betekent dat er ook al stappen worden ondernomen op dat gebied. Dit wordt toegelicht bij *wat doen we al?*
- Wat gaan we doen?: Een globaal overzicht van de aanvullende acties die we gaan ondernemen. Deze acties zijn niet uitputtend en nog niet gespecificeerd. Er wordt bijvoorbeeld nog geen tijdsplanning geschetst. Een volledig overzicht van de te ondernemen acties hoort thuis in het uitvoeringsplan.
- Met wie?: Na de acties worden enkele interne en externe partners genoemd om een beeld te schetsen van het speelveld. Niet alle partners worden genoemd. Omdat het veiligheidsdomein breed en complex is, is dit onmogelijk. Een completer, doch niet uitputtend, beeld wordt wel geschetst in bijlage 3: de ketenkaart.
- Voorbeeldcasus: Tot slot wordt een fictieve casus per thema uitgewerkt. Met deze casus is gepoogd een beeld te schetsen van de problematiek met betrekking tot het beleidsthema en op welke manier er gehandeld wordt binnen de gemeente Dinkelland en met haar partners.

Thema 1: Ondernijning en gedigitaliseerde criminaliteit

Waar hebben we het over? Criminelen maken gebruik van dezelfde legale structuren als inwoners. Zo richten criminelen bijvoorbeeld bedrijven op, vragen ze vergunningen aan en huren of kopen ze panden. De vermenging die hierbij ontstaat heeft een negatieve invloed op de veiligheid, leefbaarheid, economie en onze democratie. Normen vervagen en het gevoel van veiligheid en leefbaarheid neemt af. Dit effect heet ondernijning. Er zijn verschillende vormen van criminaliteit die onder ondernijning vallen, zoals: drugscriminaliteit, witwassen, mensenhandel en gedigitaliseerde criminaliteit. De laatste jaren is een stijging zichtbaar in het aantal meldingen omtrent deze laatste vorm, gedigitaliseerde criminaliteit. Bij deze vorm van criminaliteit is ICT het middel voor traditionele delicten, zoals bijvoorbeeld bij aan- en verkoopfraude. Het is belangrijk dat zowel de gemeente, als haar inwoners en ondernemers weerbaar zijn tegen deze verschillende vormen van criminaliteit. Op deze manier wordt voorkomen dat de gemeente Dinkelland een voedingsbodem wordt voor criminele ondernijnende activiteiten.
Uitdaging ▪ Gemeente Dinkelland heeft een groot buitengebied. ▪ Leegstaande schuren of loodsen kunnen gelegenheid bieden tot ondernijnende activiteiten. ▪ Een sterke informatiepositie is een vereiste voor de aanpak van ondernijning. ▪ De meldings- en aangiftebereidheid is niet heel hoog, wat maakt dat signalen tot op heden gering worden gemeld bij de gemeente. Daarnaast wordt er bij gedigitaliseerde criminaliteit niet altijd aangifte gedaan. Dit heeft te maken met onder andere schaamte. De cijfers over deze vorm van criminaliteit kunnen dus een vertekend beeld geven. ▪ Ook ontbreekt een registratiesysteem waar volgens wet- en regelgeving signalen van ondernijning kunnen worden vastgelegd en gedeeld. ▪ In diverse sectoren zijn internationale werknemers nodig om deze draaiende te houden. Een groot deel van deze werknemers verkeert in een afhankelijkheidspositie ten opzichte van zijn werkgever/uitzendbureau. Zaken als inkomen, huisvesting en vervoer worden bijvoorbeeld door hen geregeld. Dit kan hen extra kwetsbaar maken voor ondernijnende criminaliteit.
Doel Samen met externe partners, inwoners en ondernemers signaleren, voorkomen en bestrijden van criminaliteit die het gezag ondernijnt. Daarnaast het weerbaar zijn van inwoners en ondernemers tegen gedigitaliseerde criminaliteit.
Wat doen we al?

- De gemeente is aangesloten bij Meld Misdaad Anoniem en er is een intern meldpunt “niet pluis” waar collega’s hun signalen over ondermijning kunnen delen met het team veiligheid. - In RIEC-verband wordt samengewerkt voor zowel voorlichting en beeldvorming als casuïstiek. - Intern worden medewerkers bewustgemaakt van ondermijning en de signalen die daarvan kunnen worden opgevangen. - Preventief worden integrale controles georganiseerd in onder andere het buitengebied. Ook worden er integrale controles georganiseerd op basis van casuïstiek bij internationale medewerkers. Hierbij is oog voor eventuele uitbuiting en mensenhandel. - We voeren Bibob-toetsen uit aan de hand van de beleidsregels Bibob. - We werken samen met partners in projectmatige plannen voor veilig buitengebied en veilige bedrijventerreinen.
Wat gaan we doen? - We blijven inzetten op bewustwording op zowel ambtelijk als bestuurlijk vlak en bij inwoners en ondernemers. - Het continueren van integrale controles in samenwerking met de politie en andere belangrijke partners, waarbij het doel is om in gesprek te gaan met inwoners en ondernemers. - Samen met onze ketenpartners zetten we extra in op het vergroten van de aangifte- en meldingsbereidheid. - We borgen de structurele aanpak van ondermijning in het uitvoeringsplan veiligheid en in het uitvoeringsplan voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. - Waar nodig breiden we het bestuursrechtelijke instrumentarium uit om op te treden tegen excessen die de samenleving ontwrichten.
Met wie? Intern: met verschillende afdelingen en teams binnen Noaberkracht Dinkelland Tubbergen, zoals Publieke Dienstverlening, WABO en ICT Extern: RIEC Oost-Nederland, Politie, Platform Veilig Ondernemen Oost Nederland, Nederlandse Arbeidsinspectie, Openbaar Ministerie <i>Voorbeeld casus</i> <i>Bij team Veiligheid van de gemeente Dinkelland komen verschillende meldingen en signalen binnen over een schuur in het buitengebied waar verdachte activiteiten plaatsvinden. Deze schuur stond langere tijd leeg, maar in de afgelopen tijd is voornamelijk in nachtelijke uren veel beweging rondom het pand gezien. Het vermoeden ontstaat dat er mogelijk een drugslaboratorium aanwezig is. De ontvangen worden door team Veiligheid besproken met onder andere de politie en de omgevingsdienst. Vervolgens wordt bepaald of op basis van deze signalen een RIEC-casus wordt opgebouwd. Hieruit blijkt dat de signalen dusdanig zijn dat de politie een inval doet en een drugslab aantreft. De gemeente is nu aan zet met betrekking tot het verzegelen van de schuur en het communiceren met de lokale gemeenschap.</i>

Thema 2: Maatschappelijke onrust en migratie

Waar hebben we het over? In een democratie moeten de inwoners de ruimte hebben om maatschappelijk ongenoegen te uiten. Maatschappelijk ongenoegen is een gevoel van onvrede of miskenning door bijvoorbeeld veranderingen in de maatschappij. Voorbeelden van dergelijke veranderingen zijn globalisering, klimaatverandering en migratie. Veel van deze veranderingen worden buiten de invloedsferen van de gemeente in gang gezet. Toch kan het wel lokaal tot uiting komen, zoals bij demonstraties. Dit heet maatschappelijke onrust: de collectieve gedragingen die voortkomen uit het maatschappelijk ongenoegen. Maatschappelijke onrust wordt problematisch als het resulteert in het plegen van strafbare feiten, ernstige verstoring van de openbare orde en bedreiging en/of intimidatie van bestuurders, organisaties of groepen.
Uitdaging Maatschappelijke onrust - Zowel landelijk, als regionaal en lokaal lijkt de maatschappelijke onrust op verschillende thema’s toe te nemen. Dit kan een negatieve invloed hebben op polarisatie, radicalisering en discriminatie. Migratie - Er is fragiel draagvlak in de samenleving op het migratiedossier. Een mogelijke vermindering van veiligheid is afhankelijk van de doelgroep, locatie en maatregelen. Een verhoogde negatieve

veiligheidsbeleving kan optreden bij (teveel) opvang van migranten. Dit kan resulteren in uitingen van weerstand vanuit de samenleving die veiligheidsrisico's opleveren voor migranten, ambtenaren en bestuurders.
Doel
Een inclusieve en wendbare samenleving en een transparant en betrouwbaar bestuur in verbinding met inwoners en ondernemers.
Wat doen we al?
Maatschappelijke onrust - Team Veiligheid is aangehaakt bij casuïstiek en volgen daarbij de huidige handreiking Maatschappelijke Onrust van de Veiligheidsregio Twente. - Er is aansluiting gezocht bij Stichting Vizier voor een anti-discriminatiemeldpunt. - Medewerkers van Noaberkracht Dinkelland Tubbergen volgen trainingen over het herkennen van signalen van polarisatie en radicalisering. Migratie - Er is een organisatie breed programma Migratie en Asiel voor de opvang en integratie van migranten.

Wat gaan we doen?
Maatschappelijke onrust - De handreiking Maatschappelijke Onrust van de Veiligheidsregio Twente dateert uit 2015 en wordt vernieuwd en geïmplementeerd binnen Noaberkracht Dinkelland en Tubbergen. - Inzet op een goede informatiepositie, verbinding en participatie door een zichtbaar aanspreekpunt (boa) en dialoogvoering met verschillende partijen. - We maken het mogelijk om polarisatie te melden bij de gemeente. - We maken werk van een weerbaar bestuur en organisatie en grijpen in wanneer er sprake is van intimidatie en/of bedreiging. Migratie - We intensiveren samenwerking met het programma migratie en asiel, zowel voor beleid en voorbereiding van de locatie, als voor casuïstiek.
Met wie?
Intern: programma migratie en asiel, team Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte, team Veiligheid en verschillende teams van het sociaal domein
Extern: Veiligheidsregio Twente, politie, Stichting Vizier
<i>Voorbeeld casus</i> <i>Voorbeeld online aangejaagde ordeverstoring:</i> <i>Op sociale media verschijnen verschillende berichten over toenemende onvrede omtrent het beleid dat gevoerd wordt. De politie heeft signalen ontvangen dat een groep inwoners de straat op wilt gaan om hier tegen te demonstreren. Om te voorkomen dat de situatie uit de hand loopt worden er op voorhand gesprekken gevoerd met de ontevreden inwoners. Ook de boa's en de politie zijn meer aanwezig op straat om de dialoog te voeren. Daarnaast pakt team Veiligheid de regio en organiseert een gezagsdriehoek waarin besproken wordt op welke wijze de gemeente, de politie en het Openbaar Ministerie de demonstratie in goede banen gaan leiden. Er worden verschillende veiligheidsmaatregelen besproken en ondernomen, waaronder de inzet van politie, team Veiligheid en team Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte.</i>

Thema 3: Zorg en veiligheid

Waar hebben we het over?
Het kan zijn dat personen die overlast veroorzaken last hebben van (meervoudige) problematiek. Hierdoor kunnen ze een gevaar vormen voor zichzelf of voor hun omgeving. Daarom is het belangrijk om bij overlast niet alleen te kijken naar het veiligheidsaspect, maar ook de zorgkant in ogenschouw te nemen. Er moet gezocht worden naar een goede balans tussen zorg, preventie en repressie. Hierbij leveren we maatwerk en handelen we integraal bij casuïstiek om te voorkomen dat een persoon (opnieuw) in de

fout gaat. We houden oog voor de persoon die overlast veroorzaakt, maar ook voor de omgeving. Een goede verbinding tussen zorg en veiligheid is hierbij een randvoorwaarde. Deze samenwerking moet goed geborgd worden, waarbij informatie kan worden gedeeld en er gewerkt wordt van incident naar een structurele aanpak, zowel op casusniveau als beleidsmatig. Het tijdig aanhaken van team Veiligheid is hiervoor van belang.

Aan de hand van het eerder geschetste veiligheidsbeeld blijkt dat de sub-thema's *jeugd en personen met onbegrepen gedrag* extra aandacht behoeven.

Jeugd

We hebben het over jongeren tot ongeveer 25 jaar. Het is de levensfase waarin men op ontdekking gaat. Het brein van de jeugdige is dan nog volop in ontwikkeling, wat maakt dat risico's nog niet altijd goed worden ingeschat. Het is ook de levensfase waarin normen en waarden worden gevormd. Hierin worden dan ook soms (on)bewust verkeerde afwegingen gemaakt. Bij jongeren gaan slachtoffer- en daderschap daarom vaak samen.

Overlast en veiligheidsonderwerpen die spelen rondom jeugd zijn algemene overlast, uitgaansoverlast en -geweld, alcohol- en middelengebruik en vandalisme.

Het overgrote deel van de jeugd in Dinkelland groeit op in een veilige en gezonde omgeving. Dat neemt niet weg dat ook hier die zorgen spelen en dat kwetsbare jongeren moeten worden ondersteund om dader- en slachtofferschap te voorkomen.

Personen met onbegrepen gedrag

Sommige kwetsbare inwoners ervaren complexe of meervoudige problematiek. Als een gevolg van deze opstapeling van problemen kunnen ze onbegrepen gedrag laten zien, waardoor ze een gevaar voor zichzelf of voor hun omgeving kunnen vormen. Het is belangrijk dat er een persoonsgerichte aanpak wordt gehanteerd, waarbij er maatwerk wordt geleverd in samenwerking met belangrijke partners.

Uitdaging

Jeugd

- Het alcoholgebruik onder (minderjarige) jongeren is hoog en algemeen geaccepteerd. Alcoholgebruik is slecht voor de ontwikkeling, verlaagd de overstap naar andere middelen (roken en drugs) en verhoogd de kans op overlast en criminaliteit zoals geweld en zeden.
- Als onderdeel van hun ontwikkeling zoeken jongeren elkaar en de grenzen op. Dit kan soms als overlast worden ervaren of daadwerkelijk geven.

Personen met onbegrepen gedrag

- Er is een groep mensen die vanwege persoonlijkheid, psychische/psychiatrische problemen of middelengebruik (of een combinatie daarvan) gedrag vertoont die moeilijk past binnen de samenleving, hetgeen zich vaak uit in overlast en/of gevaar voor zichzelf en/of omgeving. De hulp is vaak complex en vraagt veel maatwerk.
- Indien er niet vroegtijdig wordt ingegrepen kunnen de problemen zich verergeren, wat gevolgen kan hebben voor de openbare orde en de leefbaarheid in de gemeente.

Doel

Een goede onderlinge verbinding tussen het zorg- en het veiligheidsdomein om gezamenlijk te zorgen voor een veilige omgeving voor alle inwoners.

Wat doen we al?

Jeugd

- Steekproefsgewijs worden keten bezocht door gemeente en jongerenwerk. Hierbij worden onder andere gesprekken gevoerd over alcoholgebruik.
- De gemeente heeft verschillende programma's waarin preventieve acties over onder andere alcohol- en middelengebruik onder jeugdigen staan beschreven.
- We nemen deel aan het project 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' (OKO)⁵. OKO is een preventieve aanpak die zich richt op het verminderen van alcohol- en middelengebruik onder min-

5) Gezondheidsnota: programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO)

derjarigen en het bevorderen van mentaal welzijn door het beïnvloeden van de sociale norm en informeren over de belangrijkste (gezondheids)effecten.

Personen met onbegrepen gedrag

- We hanteren een persoonsgerichte aanpak vanuit het sociaal domein met onder andere de procesmanager van het sociaal domein en de wijk-GGD'er en we werken samen met het Zorg- en Veiligheidshuis Twente. Team Veiligheid is hierbij aangehaakt.

Wat gaan we doen?

Jeugd

- Nieuw dynamisch preventie en handavingsplan alcohol- en middelen. Dit plan moet aansluiten bij de Gezondheidsnota (preventie) en bij het IVP en bij het Uitvoeringsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving. Het dynamische preventie- en handavingsplan geeft de mogelijkheid om preventief en repressief aan te haken bij (opkomende) fenomenen. Er komt een werkgroep waarin naast gezondheid ook veiligheid en handhaving zijn aangesloten voor een sluitende aanpak van preventie en handhaving.
- We voorkomen zowel slachtoffer- als daderschap onder jeugd op verschillende (veiligheids-)gebieden zoals overlast, vandalisme en geweld. Dit doen we door in te zetten op preventie en bewustwording. Hierbij betrekken we onder andere scholen en haken we aan bij regionale projecten.
- We hanteren een persoonsgerichte aanpak bij een jeugdige die dreigt af te glijden of herhaaldelijk zorgt voor overlast of onveiligheid. Hierbij kijken we niet alleen naar de jongere, maar ook naar diens omgeving.

Personen met onbegrepen gedrag

- Voortzetten van de aanpak door het sociaal domein. Waar nodig en mogelijk de samenwerking versterken en repressieve en bestuursrechtelijke bevoegdheden uitbreiden. Hierbij sluiten we aan bij regionale samenwerking.

Met wie?

Intern: de jongerenwerker/preventiewerker van Stichting Welzijn Tubbergen Dinkelland, de procesmanager sociaal domein, de leerplichtambtenaar, team Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte en Team Veiligheid.

Extern: Zorg- en Veiligheidshuis Twente, Wijk-GGD'er, scholen

Voorbeeld casus

In een wijk wordt veel overlast ervaren door een persoon die onbegrepen gedrag ver toond . De persoon in kwestie heeft last van meervoudige problematiek en er wordt al zorg geleverd vanuit de gemeente. Omdat de situatie zo complex is wordt het Zorg- en Veiligheidshuis Twente ingeschakeld. Hier wordt een integraal plan gemaakt om te komen tot een duurzame gedragsverandering. Vanuit het sociaal domein wordt hier uitvoering aangegeven. Het team veiligheid wordt tijdig aangehaakt, omdat er onrust is in de wijk. Zij monitoren de onrust en ondernemen gerichte acties om ervoor te zorgen dat de rust wederkeert in de wijk.

6. Organisatie en Financiën

Team Veiligheid van Noaberkracht Dinkelland Tubbergen beschikt over 3,89 fte. Deze capaciteit wordt ingezet voor zowel de gemeente Dinkelland als voor de gemeente Tubbergen. Het werken voor twee gemeenten en de toenemende complexiteit en de omvang van de vraagstukken binnen het veiligheidsdomein vormen een uitdaging binnen de bestaande capaciteit.

Team Veiligheid heeft structureel financiële middelen beschikbaar voor het uitvoeren van het veiligheidsbeleid en voor de samenwerking met ketenpartners, zoals het RIEC Oost-Nederland en het Zorg- en Veiligheidshuis Twente. Ook voor de aanpak van ondermijning zijn structureel financiële middelen gereserveerd in de begroting van de gemeente Dinkelland.

Het is belangrijk om te blijven monitoren of we (nog) het goede doen. Het IVP vormt de basis voor het opstellen van de uitvoeringsplannen van veiligheid en Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving en te zijner tijd ook voor het opstellen van een nieuw IVP (lokaal en voor Noordoost Twente).

In het veiligheidsbeeld is aangetoond dat de overlast- en criminaliteitscijfers in gemeente Dinkelland laag zijn. Dit maakt dat een kleine stijging een vertekend beeld kan geven in de relatieve cijfers. Daarnaast kan (repressieve) inzet op een bepaald fenomeen zorgen voor een stijging in de registraties. Ook acties op het verhogen van de meldingsbereidheid hebben hier invloed op. Om het IVP toch te kunnen evalueren en de gemeenteraad hiervan op de hoogte te stellen worden de ondernomen activiteiten inzichtelijk

gemaakt. Daarnaast wordt het veiligheidsbeeld aan het eind van de looptijd opnieuw opgehaald en vergeleken met het huidige veiligheidsbeeld. Door hierbij niet alleen te kijken naar de cijfers, maar ook naar de veiligheidsbeleving van de inwoners en ondernemers in de gemeente Dinkelland en de veiligheidsbeleving in de andere gemeenten in Noordoost Twente wordt een completer beeld gevormd.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 26 november 2024

*de raadsgriffier,
mr. L.J.H Engelbertink*

de voorzitter,

Bijlage 1: Toelichting wettelijk kader IVP

Om het IVP in het juiste perspectief te plaatsen wordt hier kort beschreven wat een IVP inhoudt met bijbehorend wettelijk kader.

Integraal veiligheidsplan

Het IVP versterkt de regierol van de gemeente in het kader van lokale veiligheid en positioneert deze.

Verder geeft dit plan voor een periode van 3 jaar⁶ sturing op thema's waarbij integraal samenwerken, resultaatgerichtheid en het nakomen van afspraken cruciaal zijn. In het IVP staat het 'wat' centraal. In uitvoeringsplannen wordt het 'hoe' uitgewerkt.

Het IVP helpt om het integraal werken op gebied van veiligheid sturing te geven. Integrale veiligheid slaat op het concept om meervoudige, complexe veiligheidskwesties op een brede, integrale manier te benaderen. Door samen te werken met verschillende netwerkpartners, die ieder eigen expertise en bevoegdheden inbrengen, worden complexe vraagstukken aangepakt. Hierin is aandacht voor pro-actie, preventie, preparatie, repressie en nazorg. Dit betekent ook dat bij enkele thema's die zijn uitgewerkt in dit IVP, de uitvoering hoofdzakelijk ligt bij een ander team dan team Veiligheid. Zij staan wel aan de lat als het gaat om veiligheid in de gemeente, maar zij hebben input en expertise van andere teams nodig om dit te borgen.

Het IVP sluit aan bij het Coalitieakkoord en op andere relevante (regionale) beleidskaders en -plannen zoals de veiligheidsagenda 2023 – 2026 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, beleidskaders van het OM en het meerjarenbeleidsplan van de politie Oost-Nederland. Op deze manier sluiten de doelen aan en werken we vanuit de '1-over-heidsgedachte'.

Regierol gemeente

De regierol voor de gemeente wordt als volgt omschreven: "het zodanig sturen, interveniëren en in stand houden van randvoorwaarden, dat de diverse betrokken partijen op het terrein van veiligheid op een effectieve manier blijven samenwerken en met elkaar een aanvaardbaar niveau van veiligheid en leefbaarheid weten te consolideren."

Wettelijke kader

De gemeenteraad stelt elke vier jaar de prioriteiten vast voor de handhaving van de openbare orde en veiligheid door de politie. Dit is wettelijk vastgelegd in de Artikel 38b van de Politiewet. Daarnaast bepaalt Artikel 172 van de Gemeentewet dat de burgemeester (als bestuursorgaan) is belast met de handhaving van de openbare orde. Verder bepaalt Artikel 13.4 van de Politiewet dat in het driehoeksoverleg door de burgemeester en de officier van justitie afspraken worden gemaakt over lokale prioriteiten en criminaliteitsbestrijding. Hier worden onder andere afspraken gemaakt over de inzet van de politie. Voor de burgemeester, in afstemming met het OM, zijn de thema's in het IVP leidend. Daarom is er aansluiting gezocht bij onder andere het Meerjarenbeleidsplan van de politie.

6) Normaliter heeft een IVP een looptijd van vier jaar. Voorliggend IVP heeft een looptijd van drie jaar. Op deze manier loopt de periode gelijk met o.a. de gemeenteraadsverkiezingen en het Meerjarenbeleidsplan van de politie Oost-Nederland

Bijlage 2: Veiligheidsbeeld

Bronnen en verantwoording

Er is veel openbare data beschikbaar over de veiligheid en leefbaarheid in Nederland. Dit komt van bronnen zoals de politie en het CJIB. Deze zijn allemaal verwerkt in dashboards en te raadplegen via Dinkelland in cijfers en beeld, de CBS Veiligheidsmonitor⁷ en Waar-staat-je-gemeente.

De analyse is uitgevoerd aan de hand van het complete pakket aan thema's binnen het veiligheidsdomein zoals geschetst in het kernbeleid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)⁸. Tabel 1 geeft weer om welke thema's dat gaat. Gezien de lage criminaliteitscijfers en de leesbaarheid is ervoor gekozen geen reeks aan cijfers en tabellen op te nemen, maar slechts die cijfers te benoemen die eruit springen of die kenmerkend zijn voor de veiligheid en de veiligheidsbeleving.

Tabel 1: weergave veiligheidsdomein op basis van het kernbeleid van de VNG

Veilige woon- en leefomgeving	Bedrijvigheid en veiligheid	Jeugd en veiligheid	Fysieke veiligheid	Integriteit en veiligheid
1.1 Sociale kwaliteit	2.1 Veilig winkelgebied	3.1 Jeugdoverlast	4.1 Verkeersveiligheid	5.1 Polarisation en radicalisering
1.2 Fysieke kwaliteit	2.2 Veilige bedrijventerreinen	3.2 Jeugdcriminaliteit/ individuele probleemjongeren	4.2 Brandveiligheid	5.2 Georganiseerde/ ondermijnende criminaliteit
1.3 Objectieve veiligheid/ veel voorkomende en 'high impact' criminaliteit	2.3 Veilig uitgaan	3.3 Jeugd, alcohol en drugs	4.3 Externe veiligheid/ omgevingsveiligheid	5.3 Weerbare overheid/ weerbaar bestuur
1.4 Subjectieve veiligheid	2.4 Veilige evenementen	3.4 Veilig in en om de school	4.4 Rampenbestrijding en crisisbeheersing	5.4 Informatieveiligheid
	2.5 Veilig toerisme			5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Voor de veiligheidsbeleving onderzoekt de gemeente Dinkelland periodiek de veiligheidsbeleving onder de inwoners. De meest recente monitor is van 2021 uitgevoerd door Newcom Research & Consultancy. Daarnaast is er de Veiligheidsmonitor van het CBS met daarin ook passages over de veiligheidsbeleving. De CBS-cijfers over de beleving zijn niet altijd op gemeenteniveau, maar op basisteam. Enige terughoudendheid is daarom geboden bij het gebruik van deze cijfers. Voor de veiligheidsbeleving is gekeken naar deze drie monitors.

De passages over de maatschappelijke ontwikkelingen zijn tot stand gekomen op basis van diverse onderzoeken, berichtgeving, interviews en de uitkomsten van een startsessie van het IPV begeleid door het CCV.

Samenvattend beeld

Het totaal aantal geregistreerde misdrijven in Dinkelland ten opzichte van het aantal inwoners is een van de laagste in Nederland⁹. Ook de algehele veiligheidsbeleving, de waardering van de leefbaarheid en de sociale cohesie zijn hoger dan het landelijk gemiddelde. Daarmee behoort Dinkelland nog steeds tot een van de veiligste gemeenten van Nederland.

Dat neemt niet weg dat er sprake is van overlast en criminaliteit. Het slachtofferschap van veelvoorkomende criminaliteit is laag. Uit de CBS veiligheidsmonitor komt het beeld naar voren dat inwoners in de regio Noordoost Twente meer dan gemiddeld preventieve maatregelen ondernemen om slachtofferschap te voorkomen. Denk daarbij aan sloten en verlichting om en rondom de woning. Als het gaat

7) De veiligheidsmonitor van het CBS toont de criminaliteitscijfers op gemeenteniveau. De veiligheidsbeleving in de veiligheidsmonitor 2023 gaat over het basisteam Noordoost Twente (Dinkelland, Tubbergen, Losser en Oldenzaal)

8) https://vng.nl/sites/default/files/2021-03/kernbeleid-veiligheid-2021_def.pdf

9) Per 10.000 inwoners vonden er in 2023 185 misdrijven plaats t.o.v. 451 misdrijven landelijk.

om voorkoming van diefstal of vernieling van de auto en fiets nemen de inwoners verhoudingsgewijs minder maatregelen. Dit komt ook terug in de criminaliteitscijfers.

Qua overlast en leefbaarheid zien de inwoners graag dat de gemeente meer aandacht heeft voor vuurwerkoverlast, veiligheid buitengebied, hondenpoep, afval op straat en drugsgebruik. Daarnaast is een toename zichtbaar rondom gedigitaliseerde criminaliteit. De cijfers zijn laag maar volgen wel de landelijke ontwikkelingen. Het lijkt vooralsnog te gaan om online fraude en oplichting. Uit de CBS veiligheidsmonitor blijkt dat inwoners binnen het basisteam verhoudingsgewijs minder maatregelen ondernemen om slachtofferschap te voorkomen. Binnen gedigitaliseerde criminaliteit liggen dader- en slachtofferschap dicht bij elkaar, vooral bij jongeren.

Ook de jeugdcriminaliteit is laag en de jeugdoverlast kenmerkt zich door pieken.

Een algemeen aandachtspunt is het alcoholgebruik onder jongeren en met name minderjarigen. Dit lijkt langzaam af te nemen, maar is nog steeds hoog, net zoals de acceptatie daarvan door de omgeving. Alcoholgebruik is slecht voor de ontwikkeling maar zorgt ook voor normvervaging. De geldende normen en waarden zijn dan in verminderde mate aanwezig, waardoor het makkelijker wordt om deze te overtreden. Daarmee is sneller overlast en grensoverschrijdend gedrag. Dat is terug te zien in het aantal geweldsincidenten waarvan het beeld is dat deze zich vooral in en rondom de horeca afspelen.

Er komen geen grote dreigingen of uitdagingen op de gemeente af. Wel zijn er enkele (maatschappelijke) ontwikkelingen die ook op lokaal niveau aandacht behoeven omdat ze van invloed kunnen zijn op de veiligheid en veiligheidsbeleving.

Ten aanzien van de fysieke veiligheid moet meer dan in het verleden rekening gehouden worden met extreme weersomstandigheden zoals droogte, regen en storm. De noodscenario's en bestrijding wordt opgepakt vanuit onder andere de veiligheidsregio en waterschappen.

Een andere ontwikkeling is het migratievraagstuk. Afhankelijk van de soort migratie heeft de gemeente verschillende verantwoordelijkheden en zijn de uitdagingen verschillend. Een van de uitdagingen is veiligheid. Het gaat enerzijds over de veiligheid en veiligheidsbeleving. Anderzijds zijn sommige doelgroepen extra kwetsbaar om slachtoffer te worden van criminaliteit zoals mensenhandel en uitbuiting. Dit raakt gelijk een andere ontwikkeling: een groeiende tweedeling en algehele maatschappelijke ontevredenheid in de samenleving over politiek en maatschappelijk gevoelige thema's zoals de sociaal economische situatie (onder andere wonen en werken), migratie, klimaattransitie, internationale veiligheid, inclusiviteit en diversiteit. De onvrede leidt soms tot een wantrouwen naar de overheid of soms zelfs tot afkeer van de overheid. Ook dit bemoeilijkt het proces om hierover in gesprek te gaan met elkaar en de vraagstukken op een veilige manier het hoofd te bieden. In sommige gevallen kan de weerstand vanuit de samenleving zelfs leiden tot onveilige situaties richting bestuurders en/of ambtenaren. Politie en justitie kampen met personeelstekorten en achterstanden in de opsporing en vervolging. Dit heeft consequenties voor de veiligheid en leefbaarheid op straat. Vanuit politie en justitie wordt daarom steeds meer een beroep gedaan op de gemeente.

Lokale veiligheidscijfers

Veilige woon- en leefomgeving

Veelvoorkomende criminaliteit

- Het aantal vermogensdelicten schommelt al jaren tussen de 200 en 230 delicten per jaar. Belangrijkste aandachtsgebieden hierbij zijn diefstal van (brom/elektrische) fietsen en horizontale fraude (zie cybercrime).
- Het aantal geweldsmisdrijven ligt al jaren rond de 30 zaken per jaar, met uitzondering van de coronajaren: toen lag het aantal rond de 20 zaken.

Overlast

- De totale overlastmeldingen lag tot en met 2019 vaak tussen de 150 en 250 meldingen. In 2020 steeg dit echter tot ruim 350 overlastmeldingen. Dit kan worden verklaard door het feit dat men veel thuis was door de coronamaatregelen. Inmiddels is het aantal meldingen in 2023 weer gedaald 258 overlastmeldingen.
- Het grootste deel van de overlastmeldingen wordt veroorzaakt door overlast door personen met onbegrepen gedrag en jeugdoverlast (zie jeugd en veiligheid).
- Handhaving is vooral in de bebouwde kom actief met meldingen. In 2023 zijn door handhaving 220 waarschuwingen uitgedeeld en 888 boetes. Dit betrof voornamelijk parkeerboetes. Daarnaast zijn er 300 waarnemingen gemaakt die niet hebben geleid tot een boete of waarschuwing.

Bedrijvigheid en veiligheid

Winkelgebieden en bedrijventerreinen

- Het aantal winkeldiefstallen en bedrijfsinbraken zijn laag. In 2023 ging het om 10 winkeldiefstallen en bedrijfsinbraken. Bewustwording en eigen verantwoordelijkheid blijven aandachtspunten.
- Leegstand van loodsen en garage/opslagboxen kunnen gelegenheid bieden tot voor ondermijnende activiteiten.

Uitgaan/horeca

- Het aantal meldingen geluidshinder van de horeca is beperkt: <10.
- Aandachtspunt zijn de jongeren die soms onder invloed en luidruchtig in de uitgaansbussen stappen.

Evenementen

- Jaarlijks worden zo'n 90 evenementenvergunningen aangevraagd. Dat staat los van de meldingsplichtige activiteiten. Daarnaast zijn er 64 stookmeldingen gedaan.
- Het aantal meldingen van geluidshinder evenementen is gering: <5. Dat neemt niet weg dat evenementen soms wel de leefbaarheid aantasten, bijvoorbeeld door drukte in een bepaald gebied. Dit vergt zorgvuldige afstemming tussen organisator, omgeving, gemeente en hulpdiensten.

Toerisme

- De natuur, de landelijke omgeving en de trekpleister Ootmarsum maken Dinkelland aantrekkelijk voor toerisme. Dit zorgt soms ook voor overlast in de vorm van drukte, parkeren en evenementen.

Jeugd en zorg- en veiligheid

Jeugdoverlast

- Jeugdoverlast had een piek in 2020 en had een groot aandeel in het totaal aantal overlast meldingen. Na 2020 zit er een dalende lijn in deze meldingen.

Jeugdcriminaliteit

- Het aantal Halt-verwijzingen schommelt tussen de 10 en 15 per jaar. Er zijn geen concrete signalen van zorgelijke jeugdcriminaliteit.

Alcohol en middelengebruik

- Het alcoholgebruik door jongeren en met name minderjarige neemt langzaam af maar is nog steeds een punt van zorg. Het alcoholgebruik vindt vooral thuis en in hokken of keten plaats.
- Er is een lichte toename zichtbaar van het aantal meldingen van drugsoverlast.
- Er zijn geen concrete cijfers van alcohol- en drugsgebruik gerelateerd aan criminaliteit. Wel is algemeen bekend dat overmatig gebruik leidt tot normvervalsing en daarmee meer geweldsmisdrijven en vernielingen.

Zorg en veiligheid

- Tot 2022 lag het aantal huiselijk geweld meldingen rond 60 per jaar. Vanaf 2022 gestegen naar 85 meldingen. Stijging zit vooral in beroepsmatige meldingen
- Overlast door personen met onbegrepen gedrag¹⁰ kende in 2019-2020 een piek rond de 100 meldingen. Nu schommelt het tussen 50-65 meldingen. Gemiddeld ligt het percentage hier lager dan het landelijk gemiddelde, maar de fluctuatie volgt de landelijke trend.

Integriteit en weerbaarheid

Ondermijning

- Met een groot buitengebied is er een voedingsbodem voor diverse vormen van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. De cijfers over drugshandel en mensenhandel zijn nihil. Toch kan de schijnbare anonimiteit van het buitengebied een aantrekkende werking hebben op criminelen.

Cybercrime

- Toename van horizontale fraude is teken van meer slachtofferschap gedigitaliseerde criminaliteit. Schaamte voor slachtofferschap geeft een vertekend beeld in de cijfers.
- De stap naar ouderschap van cybercrime is laag vanwege makkelijke anonimiteit en omdat iedereen digitale middelen voorhanden heeft. Ook sextortion, cyberpesten en geldezels zijn vormen van cybercrime.
- De weerbaarheid en bewustwording omtrent cybercrime is laag.

Fysieke veiligheid

Verkeer

- Er is een toename van het aantal verkeersmisdrijven. Dit betreft hoofdzakelijk verkeersongevallen.
- Het rijden onder invloed schommelt rond de 30 overtredingen per jaar. Daadwerkelijke overtredingen ligt naar verwachting hoger. Er zijn minder vaste fuikcontroles en meer verplaatsbare flitscontroles in verband met snelle bekendheid via sociale media.

Omgevingsveiligheid

- Extreme weersomstandigheden zoals hitte, droogte, storm en hevige regenval hebben in toenemende mate een grote impact op de samenleving en kunnen leiden tot incidenten en langdurige

¹⁰E33: gaat om aantal incidenten, niet om unieke personen. Politie heeft iemand aangetroffen met verward gedrag. Daarmee is niet gezegd dat iemand daadwerkelijk verward was. Die beoordeling is niet aan de politie.

verstoringen. Hier wordt regionaal en lokaal op getraind en voorbereid vanuit diverse instanties zoals de provincie, waterschappen en veiligheidsregio.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

- Twente is een diverse regio met diverse risicobronnen. Toch kent het weinig risicobronnen die bovenmatig veel aanwezig zijn, in vergelijking met andere veiligheidsregio's. Het risicoprofiel 2022 is ten opzichte van het Regionaal Risicoprofiel Twente 2018 niet significant gewijzigd. De scenario's natuurbranden, risicovol weer, ziektegolf en maatschappelijke onrust zijn benoemd als scenario's om extra rekening mee te houden.
- 143 keer inzet in 2023 door de brandweer merendeel op brand en leefmilieu. Dit gaat bijvoorbeeld over storm- en waterschade.
- De capaciteit op de kazernes is op orde, al blijft het vinden van voldoende vrijwilligers een continu punt van aandacht.
- De crisisorganisatie is regionaal georganiseerd en op orde.

De Veiligheidsbeleving

Periodiek onderzoekt de gemeente Dinkelland de veiligheidsbeleving onder de inwoners. De meest recente monitor is van 2021. Daarnaast is er de Veiligheidsmonitor van het CBS met daarin ook passages over de veiligheidsbeleving. De CBS-cijfers over de beleving zijn niet op gemeenteniveau maar op basisteam. Enige terughoudendheid is daarom geboden bij het gebruik van deze cijfers. Voor de veiligheidsbeleving is gekeken naar deze drie monitors. Dit geeft het volgende beeld.

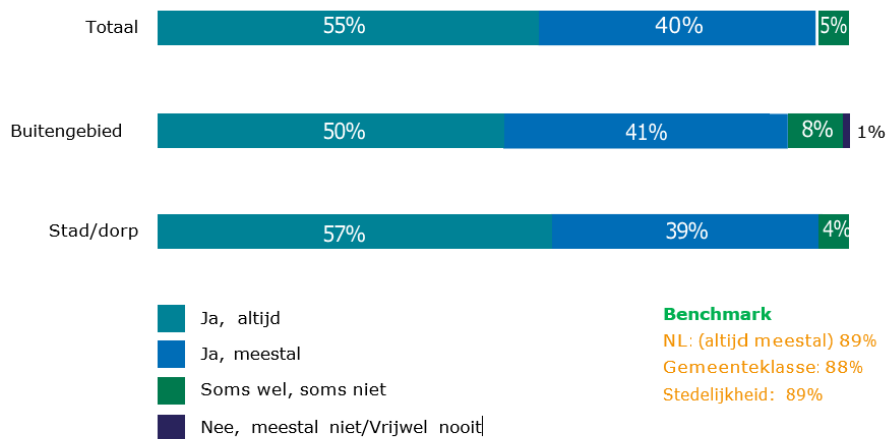
- Inwoners voelen zich bovengemiddeld en (vrijwel) altijd veilig in hun buurt. (95%)
- Inwoners zijn (zeer) tevreden over de leefbaarheid van hun buurt (8,4)
- De verbondenheid met de eigen buurt is sterk, maar elkaar aanspreken is niet vanzelfsprekend.
- Hondenpoep, vuurwerk en afval op straat zijn de drie grootste ergernissen.
- De gemeente moet volgens de inwoners prioriteit geven aan vuurwerkoverlast, criminele activiteiten in het buitengebied (ondermijning) en openbaar drugsgebruik.

Vanuit de inwoners zijn vanuit de enquête de volgende suggesties gedaan om overlast te beperken en de veiligheid te verbeteren:

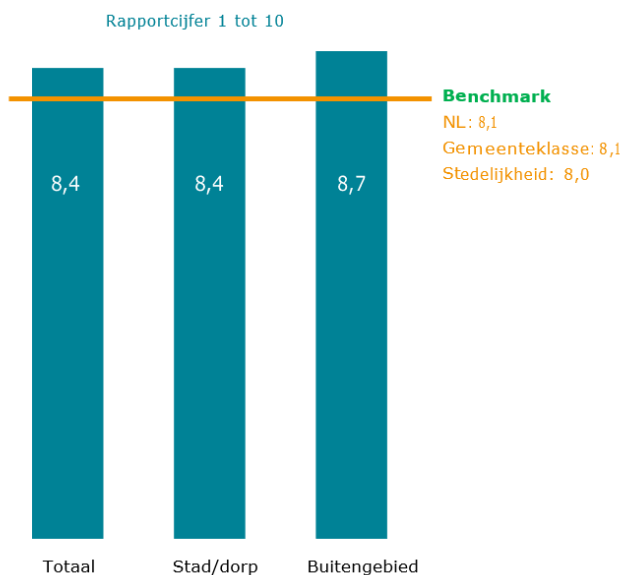
- Politie en handhaving moet meer zichtbaar en aanspreekbaar aanwezig zijn op straat.
- Meer toezicht door de handhavers.
- Bevorderen buurt-app of buurtwacht voor meer sociale controle en samenwerking vanuit de buurt.
- Meer overleg met de jeugd over wat leeft, speelt en behoefte zijn.
- Vanuit wijkagent en jongerenwerk fysiek en digitaal meer verbinding met de jeugd.
- Gerichtes controles op locaties jeugdoverlast en een bemiddelaar die verbinding legt tussen jongeren en wijk om overlast te verminderen.
- Meer voorlichting voor jeugd over gevolgen alcohol- en drugsgebruik.
- Betere communicatie over (anonieme) meldpunten van overlast, criminaliteit en overige zaken.
- Serieus en met aandacht oppakken van meldingen en hierover een terugkoppeling geven

De CBS Veiligheidsmonitor 2021 en 2023 bevestigt grotendeels het beeld uit de monitor uitgevoerd door de gemeente. Al laat deze binnen het basisteam wel in de breedte een lichte daling zien in de veiligheidsbeleving en de tevredenheid in functioneren van de gemeente en politie. Opgemerkt moet worden dat de tevredenheid over de zichtbaarheid en functioneren van de politie in de buurt ongewijzigd is en dat er met name een daling zichtbaar is in de tevredenheid in het functioneren van de politie in algemene zin.

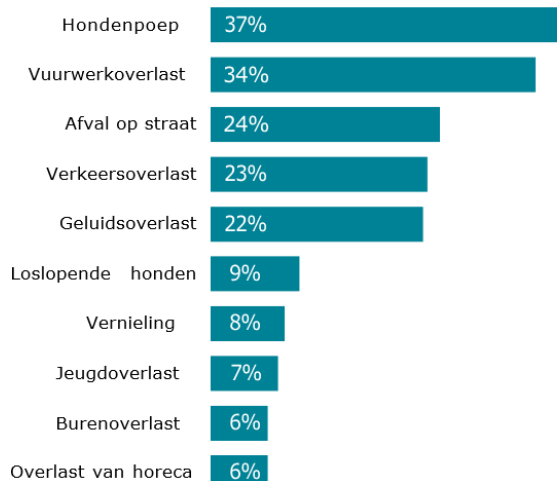
Dinkelland: Voelt u zich veilig in uw buurt?

Dinkelland: Hoe prettig vindt u het om in uw buurt te wonen?

Dinkelland: Meeste hinder/overlast (Top 10 meeste overlast)

Dinkelland

Maatschappelijke ontwikkelingen

Er is gekeken naar de belangrijkste lokale en landelijke maatschappelijke, sociale en demografische ontwikkelingen die van invloed zijn op de samenleving van Dinkelland en een relatie hebben tot het IVP.

Migratie: van asielopvang, statushouders, noodopvang tot arbeidsmigratie

Migratie zorgt voor landelijke, regionale en lokale uitdagingen. Afhankelijk van de soort migratie heeft de gemeente verschillende verantwoordelijkheden, ook zijn de uitdagingen verschillend. De migratiestromen zorgen in ieder geval voor een druk op het woningaanbod, de lokale voorzieningen en de inzet van ambtelijke capaciteit. Bij sommige van de migratiestromen speelt ook het thema veiligheid. Enerzijds gaat het om de veiligheidsbeleving van de inwoners en ondernemers. Het beeld is dat met lokale opvang de criminaliteit toeneemt. Dit kan, maar is geen vanzelfsprekendheid en is sterk afhankelijk van de doelgroep, de maatregelen en ondersteuning die wordt geboden.

Anderzijds zijn bepaalde doelgroepen extra kwetsbaar om slachtoffer te worden van criminaliteit zoals mensenhandel en uitbuiting. Een ander veiligheidsvraagstuk is dat de weerstand vanuit de samenleving kan leiden tot onveilige situaties richting de migranten, bestuurders en ambtenaren.

Jongeren kwetsbaar voor alcohol- en drugsgebruik

Het alcoholgebruik onder jongeren neemt langzaam af maar is nog steeds hoog. Naast gezondheidsproblemen leidt alcoholgebruik ook tot normvervaging en dat in een levensfase dat normen en waarden zich nog ontwikkelen. Dit leidt sneller tot overlast en criminaliteit in de vorm van vernielingen, vechtpartijen en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag. Hierbij ligt dader- en slachtofferschap dicht bij elkaar. Ook is vanuit alcoholgebruik de overstap naar softdrugs en harddrugs makkelijker. Vanuit drugsgebruik is de overstap naar overlast en criminaliteit nog lager dan bij alcohol. De hoge acceptatie van ouders/volwassenen dat minderjarigen alcohol drinken werkt belemmerend voor een gedragen preventieve en repressieve aanpak.

Toenemende tweedeling in de samenleving op maatschappelijke thema's

Sinds corona is een toenemende mate van ontevredenheid merkbaar over hoe het gaat met Nederland en hoe zaken worden opgepakt. Het gaat dan veelal over politiek en maatschappelijk gevoelige thema's zoals de sociaal economische situatie (onder andere wonen en werken), klimaattransitie, internationale

veiligheid, inclusiviteit en diversiteit. De discussie en ontevredenheid over deze onderwerpen zorgt voor tweedeling in de samenleving. Het gaat echter niet over vaste of herkenbare groepen die onvrede ervaren. Dit verschilt per thema. Die tweedeling leidt soms tot een wantrouwen naar de overheid en soms zelfs tot afkeer van de overheid. Ook dit bemoeilijkt het proces om hierover in gesprek te gaan met elkaar en het vraagstuk op een veilige manier het hoofd te bieden.

Krapte in de capaciteit bij politie, OM etc.

Om te zorgen voor een veilige, gezonde en leefbare omgeving hebben we in Nederland nationaal en lokaal beleid en regels opgesteld hoe onze leefomgeving eruit moet zien en wat we daarin van elkaar mogen verwachten. Met toezicht en handhaving worden inwoners, bedrijven en instellingen gestimuleerd zich aan deze regels te houden. Toezicht en handhaving draagt bij aan het in stand houden en versterken van de geloofwaardigheid van wet- en regelgeving. Dit versterkt ook de geloofwaardigheid van de overheid en rechtssysteem. Zonder handhaving verworden wetten, APV-regels en lokaal beleid al snel tot de zogenaamde 'papieren tijgers' en dat gaat ten koste van de leefbaarheid en veiligheid.

Politie en justitie kampen met personeelstekorten en achterstanden in de opsporing en vervolging. Dit heeft consequenties voor de veiligheid en leefbaarheid op straat. De politie heeft niet altijd tijd om naar een melding te gaan of een zaak te onderzoeken. Ook duurt het langer voor iemand daadwerkelijk is vervolgd. Dit doet afbreuk aan het vertrouwen in het rechtssysteem.

Ook wordt er vanuit politie en justitie steeds meer een beroep gedaan op de gemeente en burgemeester op bestuursrechtelijk handhaven en het inzetten van de burgemeestersbevoegdheden.

Bijlage 3: Ketenkaart

In onderstaande afbeelding wordt weergegeven met welke verschillende partners er wordt samengewerkt aan een veilig en leefbaar Dinkelland. Dit is een niet uitputtend overzicht, maar laat wel zien hoe breed het pallet aan partners is. In de volgende tabellen worden de verantwoordelijkheden van de verschillende partners in relatie tot veiligheid beschreven.

Overige partners:

- Scholen, horeca
- HALT, inwoners
- Stichting Welzijn Tubbergen Dinkelland
- Tactus
- Platform Veilig Ondernemen
- Mijande wonen
- Stichting Vizier
- Schakel.

Gemeentelijke experts

(Afdelingen)

- Strategie, Programma & control
- Sociaal
- Fysieke leefomgeving
- Communicatie
- Samenleving
- Openbare ruimte
- Publieke dienstverlening,

Bestuurlijke partners:

- Politie
- Rijksoverheid
- Brandweer
- Belastingdienst Openbaar Ministerie
- GGD Twente
- Provincie Overijssel
- Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Samenwerkingsverbanden:

- Omgevingsdienst Twente
- Zorg- en Veiligheidshuis Twente
- Sociale Recherche Twente
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- Platform Integrale Veiligheidszorg
- Veiligheidsregio Twente
- Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC)

Tabel 2: ketenpartners veiligheid

Functie	Verantwoordelijkheid in relatie tot veiligheid
Burgemeester	Portefeuillehouder openbare orde en veiligheid. Heeft zelfstandige wettelijke bevoegdheden als burgemeester.

College B&W ¹¹	Gedeelde verantwoordelijkheid op integrale aanpak openbare orde en veiligheid, zoals jeugd, gezondheid, economie en fysieke ruimte.
Gemeenteraad	Kaderstellend in de vorm van beleidskaders, prioriteiten, verordeningen, financiën en prioriteiten. Controlerende taak op beleid en bijzondere burgemeestersbevoegdheden (zoals de noodbevoegdheden).
Gezagsdriehoek Noordoost Twente	Burgemeesters van gemeenten van basisteam Noordoost Twente, Teamchef basisteam Noordoost Twente, officier van justitie Openbaar Ministerie maken afspraken over de inzet en taakuitvoering van de politie, de lokale prioriteiten en de criminaliteitsbeheersing. Bij incidenten en bijzonderheden komen ze op gemeenteniveau bij elkaar.

Tabel 3: gemeentelijke experts ketenkaart veiligheid

Afdeling/Teams	Verantwoordelijkheid in relatie tot Veiligheid
Publieke dienstverlening Teams: Toezicht, Handhaving en Veiligheid, Telefoon en Informatie, Burgerzaken	Toezicht, Handhaving en Veiligheid: Stelt het veiligheidsbeleid op en voert het uit. Houdt toezicht en handhaaft de leefbaarheid en veiligheid. Telefoon en Informatie & Burgerzaken: Eerste aanspreekpunt voor inwoners/ondernemers
Openbare Ruimte Team: Buitendienst	Werken aan schone, leefbare wijken. Hebben een oren en ogen functie buiten.
Bestuur- en Managementondersteuning Team: Communicatie	Communicatieadvies over beleid, casuïstiek en incidenten. In de (sociale) media signaleren van veiligheidsvraagstukken.
Fysieke leefomgeving Teams: APV & Bijzondere wetten, Wabo	Openbare orde en veiligheidsaspecten meenemen in beleidsvorming, omgevingsplannen en vergunningverlening (zoals omgevingsvergunning, evenementen etc.)
Sociaal Teams: Sociaal Beleid en Procesmanagement, Jeugd	Voorlichting en vroeg signalering op leefbaarheid en zorg- en veiligheid casuïstiek. Met ketenpartners inzetten op persoons- en systeemgerichte aanpak om overlast en complexe problematiek te voorkomen en te verminderen.
Afdeling samenleving Team: Maatschappij, economie en vastgoed	Veiligheidsaspecten meenemen in beleid, voorbereiding en uitvoering bij bijvoorbeeld recreatie en evenementen. Schakelt tijdig met veiligheidspartners wanneer casuïstiek hierom vraagt.
Programmateam Migratieketen	Houden zorg voor de veiligheid en opvang binnen de migratieketen.
Strategie en Programma Control Teams: Concern Control en Strategie en Programma	Houden oog voor veiligheidsaspecten bij langere projecten.
Informatiemanagement en Facilitair Team: ICT	Onderhouden het interne meldpunt 'Niet-pluis'. Onderhouden de verschillende piket-nummers voor bestuurders en ambtenaren.

Tabel 4: samenwerkingsverbanden keten veiligheid

Partner	Verantwoordelijkheid in relatie tot veiligheid
Omgevingsdienst Twente ¹²	Voert taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving met betrekking tot leefomgeving en milieu.
Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) Twente ¹³	Het Zorg- en Veiligheidshuis Twente brengt bij complexe (gezins-)situaties informatie van partners uit het strafrecht, de zorg en gemeenten samen. Het Zorg- en Veiligheidshuis adviseert en neemt als het nodig is de procesregie tijdelijk over. Partners binnen het ZVH zijn onder andere politie,

¹¹ <https://www.dinkelland.nl/college-van-burgemeester-en-wethouders>

¹² <https://www.odtwente.nl/default.aspx>

¹³ https://www.zorgenveiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/veiligheidshuis_twente

	OM, GGZ, Veilig Thuis, DJI, reclassering, jeugdzorg en Kenniscentrum Mensenhandel Twente.
Sociale Recherche Twente ¹⁴	Treedt op als opsporingsinstantie, gespecialiseerd in het opsporen van fraudezaken (bijvoorbeeld woonfraude, uitkeringsfraude of zorgfraude).
Platform Integrale Veiligheidszorg ¹⁵	Samenwerking van de 14 Twentse gemeenten op het brede veiligheidsdomein. Hierbij worden kennis en ervaring gedeeld, wordt het bestuur in het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO) integraal geadviseerd en worden er gezamenlijke plannen opgesteld, zoals bij de aanpak van digitale criminaliteit.
RIEC Oost-Nederland ¹⁶	Het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) richt zich op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Ze verbindt informatie, expertise en krachten van de verschillende overheidsinstanties. Daarnaast stimuleert en ondersteunt het RIEC de publiek-private samenwerking bij de aanpak van ondermijning met partners. Het gaat om voorlichting, onderzoek, analyse en casuïstiek.
Veiligheidsregio Twente ¹⁷	Veiligheidsregio Twente is verantwoordelijk voor de veiligheidsbeheersing in regio. Dit is op te splitsen in de onderdelen risicobeheersing en crisisbeheersing. Risicobeheersing richt zich op preventie van rampen en crises. Bij crisisbeheersing werken verschillende expertises samen aan voorbereiding op, de respons tijdens en het herstel of de nazorg na afloop van rampen en crises in Twente (onder andere de brandweer en GHOR).
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	De VNG is dé belangenorganisatie en het kennisplatform voor alle Nederlandse gemeenten. Het doel van de VNG is om de krachten van gemeenten te bundelen en gezamenlijk op te treden in het belang van de lokale overheid en haar inwoners ¹⁸ .

Tabel 5: bestuurlijke partners keten veiligheid

Partner	Verantwoordelijkheid in relatie tot veiligheid
GGD Twente ¹⁹	De wijk-GGD'er is aanwezig om vroegtijdig te signaleren of iemand zorg nodig heeft, om te voorkomen dat er (meer) overlast in de wijk ontstaat.
Provincie Overijssel	Heeft een controlerende functie op de gemeente en maakt bijvoorbeeld beleid voor uitbreidingen in de gemeente.
Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit ²⁰	Houdt toezicht op 7 thema's waarvan sommige verband houden met veiligheid, zoals productveiligheid.
Rijksoverheid	Maakt landelijk beleid op veiligheid. Zorgt hierbij voor onder andere budgetten voor gemeentelijke uitvoering hiervan.
Openbaar Ministerie	Zorgt er (samen met andere partners voor) dat strafbare feiten worden opgespoord en opgevolgd.
Belastingdienst Douane	Partner in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Douane: Houdt toezicht op import en export en neemt eventueel deel aan integrale controles.
Brandweer	Onderdeel van Veiligheidsregio. Rukt uit voor branden en (complexe incidenten) en voorkomt branden en ongevallen via preventie.
Politie	Zorgt voor (strafrechtelijke) handhaving van de openbare orde. Schakelt – indien mogelijk en nodig – tijdig met de gemeente in geval van casuïstiek.

¹⁴ <https://socialerecherche.nl/>

¹⁵ <https://www.vrtwente.nl/platform-ivz>

¹⁶ <https://www.riec.nl/riecs-en-liec>

¹⁷ <https://www.vrtwente.nl/over-de-veiligheidsregio/wat-doen-wij>

¹⁸ <https://vng.nl/rubrieken/over-de-vng>

¹⁹ <https://www.ggdwtwente.nl/onderwerpen/toezicht-advies-en-zorg/wijk-ggd-er>

²⁰ <https://www.nvwa.nl/>

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid Arbeidsinspectie (NLA) ²¹	Doet strafrechtelijk onderzoek naar arbeidsuitbuiting van onder andere internationale werknemers en gaat – indien nodig – mee op controles op de huisvesting van internationale medewerkers
--	---

Tabel 6: overige partners keten veiligheid

Partner	Verantwoordelijkheid in relatie tot veiligheid
Inwoners	Neemt preventieve maatregelen om slachtofferschap te voorkomen en zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn. Meldt signalen van criminaliteit bij de gemeente of andere partners.
Scholen (primair onderwijs en voortgezet onderwijs)	Zorgt voor een veilige leeromgeving voor jongeren en draagt bij aan preventie met betrekking tot veiligheid. Heeft een signalerende functie, bijvoorbeeld met betrekking tot de leerplicht.
Horeca Koninklijke Horeca Nederland	De horeca draagt zorg voor veilig uitgaan, onder andere door zicht te houden op de alcoholwet. De Koninklijke Horeca Nederland (KHN) is de brancheorganisatie.
HALT ²²	Start interventies op met jeugdigen die zijn doorverwezen (door bijvoorbeeld politie of boa's) en investeert in weerbare jongeren.
Stichting Welzijn Tubbergen Dinkelland ²³	Ondersteunt kwetsbare inwoners om te voorkomen dat er overlast of onveilige situaties ontstaan.
Tactus ²⁴	Tactus is de verslavingszorg in de gemeente. Zij behandelen zowel jongeren als volwassenen, ook als er sprake is van een combinatie met andere problematiek (dubbeldiagnose)
Platform Veilig Ondernemen ²⁵	Ondersteunt ondernemers om ze weerbaar te maken tegen verschillende vormen van criminaliteit. Helpt de gemeente hier (projectmatig) bij.
Mijande wonen ²⁶	Neemt (preventieve) maatregelen om te zorgen voor veilige bewoning. Zet eventueel wettelijke middelen (zoals een gedragsaanwijzing) in bij overlast op veilige situaties. Schakelt hierbij met relevante veiligheidspartners.
Stichting Vizier ²⁷	Maakt discriminatie bespreekbaar en bestrijdt het. Heeft een meldpunt waar men discriminatie kan melden.
Schakel	Schakel is een samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties. Bij Schakel kunnen inwoners ondersteuning of advies vragen over welzijn, inkomen, jeugd en zorg ²⁸ .

²¹ <https://www.nlarbeidsinspectie.nl/werken-bij/toezicht/arbeidsmarktfraude>

²² <https://www.halt.nl/voor-verwijzers/verwijzen-naar-halt>

²³ <https://swtd.nl/over-swtd/achtergrond/>

²⁴ <https://www.tactus.nl/over-tactus/onze-visie/>

²⁵ <https://www.pvo-oostnederland.nl/processen-pvo-oost-nederland/>

²⁶ <https://www.mijande.nl/over-mijande-wonen/>

²⁷ <https://vizieroost.nl/>

²⁸ <https://schakeldinkelland.nl/over-schakel/>

Bijlage 4: Partners in relatie tot de thema's

Onderstaande tabel geeft weer op welke veiligheidsthema's de verschillende partners een rol hebben. Hierbij zijn de thema's van dit IVP aangehouden.

Tabel 7: partners in relatie tot de veiligheidsthema's

	Ondermij- ning en gedi- gitaliseerde criminaliteit	Maatschappe- lijke onrust en migratie	Zorg- en Vei- ligheid
Publieke dienstverlening	X	X	X
Afdeling Openbare Ruimte	X		
Afdeling bestuur & managementondersteuning	X	X	X
Afdeling Fysieke leefomgeving	X		
Sociaal Domein		X	X
Afdeling samenleving		X	X
Afdeling strategie, programma & control	X	X	X
Omgevingsdienst Twente		X	
Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH) Twente	X		X
Sociale Recherche Twente			X
Platform Integrale Veiligheidszorg	X	X	X
RIEC Oost-Nederland	X		
Veiligheidsregio Twente		X	
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	X	X	X
GGD Twente			X
Provincie Overijssel	X	X	X
Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit	X		
Rijksoverheid	X	X	X
Openbaar ministerie	X	X	X
Belastingdienst	X		
Brandweer	X		
Politie	X	X	X
Vervolg	Ondermij- ning en gedi- gitaliseerde criminaliteit	Maatschappe- lijke onrust en migratie	Zorg- en Vei- ligheid
Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid	X	X	X
Scholen	X		X
Horeca			X
HALT			X
Inwoners	X	X	X
Stichting Welzijn Tubbergen Dinkelland	X	X	X
Tactus			X
Platform Veilig Ondernemen	X		
Mijande wonen	X		X
Stichting Vizier		X	
Schakel			X